

Unity

Werkblad beschrijving interventie

Gebruik de HANDLEIDING bij dit werkblad

Werkblad, versie mei 2015

Dit is een gezamenlijk werkblad van de volgende kennisinstellingen:

Colofon

Ontwikkelaar / licentiehouder van de interventie

Naam organisatie: Jellinek
E-mail: preventie@jellinek.nl
Telefoon: 020-5901330

Website (van de interventie): www.unity.nl

Contactpersoon

Vul hier de contactpersoon voor de interventie in.

Naam : Judith Noijen
E-mail : judith.noijen@jellinek.nl
Telefoon :020-5901320

Referentie in verband met publicatie

Naam auteur interventiebeschrijving: Judith Noijen
Titel interventie: Unity
Databank(en): Loket Gezond Leven
Plaats, instituut: Amsterdam, Jellinek
Datum: 5 oktober 2017

Het werkblad is een invulformulier voor het maken van een interventiebeschrijving, geordend naar onderwerp (doelgroep, doel, enzovoort). De onderwerpen volgen de criteria voor beoordeling. De interventiebeschrijving is een samenvatting van de beschikbare schriftelijke informatie over de interventie voor de bezoeker van de databanken effectieve interventies en voor de erkenningscommissie interventies. De informatie is van belang voor de beoordeling van de kwaliteit, effectiviteit en randvoorwaarden van de interventie.

Kijk bij het invullen in de handleiding die bij dit werkblad hoort.

Inhoud

Colofon	2
Inhoud	3
Samenvatting	4
<i>Korte samenvatting van de interventie</i>	4
Doelgroep.....	4
Doel.....	4
Aanpak	4
Materiaal	4
Onderbouwing.....	4
Onderzoek.....	4
1. Uitgebreide beschrijving	5
Beschrijving interventie	5
1.1 Doelgroep	5
1.2 Doel.....	7
1.3 Aanpak.....	10
2. Uitvoering	15
3. Onderbouwing	23
4. Onderzoek	1
4.1 Onderzoek naar de uitvoering	1
4.2 Onderzoek naar de behaalde effecten	3
5. Samenvatting Werkzame elementen	5
6. Aangehaalde literatuur	6
7. Praktijkvoorbeeld	Error! Bookmark not defined.

Samenvatting

Eén A-4tje, max 600 woorden

Korte samenvatting van de interventie – max 150 woorden

Doelgroep – max 50 woorden

Unity richt zich met haar interventie op bezoekers van dance evenementen. Het gaat daarbij om volwassen bezoekers, de grootste groep is tussen 18 en 35 jaar oud. De interventie richt zich op dat deel van de bezoekers dat alcohol en/of andere drugs gebruikt of die de intentie hebben op korte termijn te gaan gebruiken

Doel – max 50 woorden

Het hoofddoel van Unity is dat bezoekers van dance evenementen, die (de intentie hebben om)alcohol en/of andere drugs (te) gebruiken, risico-reducerende maatregelen toepassen om de risico's die met dit gebruik gepaard gaan zoveel mogelijk te beperken.

Aanpak – max 50 woorden

Unity is een peer educatie interventie, uitgevoerd door 6 regionale instellingen voor verslavingszorg. Peer educators van Unity zijn bezoekers van dance evenementen die geworven en getraind zijn door preventiewerkers van 6 verschillende regionale instellingen van verslavingszorg om vervolgens op die evenementen op vrijwillige basis voorlichting te geven aan hun peers (leefstijlgenoten).

Materiaal – max 50 woorden

De beschikbare materialen zijn onder te verdelen in een aantal categorieën. Naast het handboek uit 2005 met een stappenplan voor het opzetten van een Unity team worden de handleidingen, draaiboeken en standaard formats voor de werving, training, uitvoer, evaluatie, organisatie en implementatie ieder jaar ge-update. De laatste versies zijn beschikbaar voor regionale instellingen van verslavingszorg die een Unity interventie uitvoeren.

Onderbouwing – max 150 woorden

Het gebruik van alcohol en andere uitgaansdrugs komt relatief veel voor onder de bezoekers van dance evenementen. Dat gebruik brengt bepaalde risico's met zich mee en kan tot vervelende klachten en ernstige (zelfs fatale) gezondheidsincidenten leiden. In welke mate deze risico's optreden en de ernst van de incidenten hangt samen met een combinatie van factoren op verschillende niveaus: het gebruikte middel of de combinatie van middelen, het gedrag en de persoonlijke factoren van de gebruiker en sociale en fysieke omgevingsfactoren. Unity richt zich met haar interventie op het bevorderen van risico reducerende gedragingen op basis van wat er bekend is vanuit de literatuur en bekende theorieën met betrekking tot gedragsverandering (Theory of Planned Behavior; Reasoned Action Approach; Fishbein & Ajzen in Bartolomew et al., 2011). Daarnaast worden regelmatig experts en peer educators geraadpleegd om tot een zo volledig mogelijk overzicht van determinanten en achterliggende beliefs en effectieve methoden om deze te beïnvloeden te komen.

Onderzoek – max 100 woorden

In 2016 heeft Unity 14770 voorlichtingsgesprekken gevoerd en heeft 85% van de 6932 bezoekers, die tevens een korte vragenlijst hebben ingevuld, aangegeven de voorlichting (heel) betrouwbaar te vinden. Uit afstudeeronderzoeken van studenten onder de doelgroep naar hun tevredenheid en belangrijke eigenschappen van de peer educators blijkt dat de peer educators van Unity hoog scoren. De organisatoren van de dance evenementen waar de preventieactiviteiten plaatsvinden zijn zeer tevreden over de samenwerking.

1. Uitgebreide beschrijving

Beschrijving interventie

Het werkblad is ook geschikt voor een samenvattende beschrijving van complexe of samengestelde interventies. Dit zijn interventies die uit twee of meer afzonderlijke onderdelen bestaan. Denk aan interventies met aparte onderdelen voor verschillende doelgroepen, zoals een leefstijlinterventie die zowel gericht is op de community als op de school als op de individuele docent. Of aan interventies met verschillende modules die bij een doelgroep 'op maat' worden toegepast.

Naarmate er meer onderdelen zijn is het aan te bevelen de structuur visueel weer te geven in een schema. Dit geldt met name voor de subdoelen en voor de aanpak van de interventie. Zie ook de aanwijzingen in de handleiding.

1.1 Doelgroep

Uiteindelijke doelgroep – max 100 woorden

Wat is de uiteindelijke doelgroep van de interventie?

Unity richt zich met haar interventie op bezoekers van dance evenementen. Het gaat daarbij om volwassen bezoekers, de grootste groep is tussen 18 en 35 jaar oud. De interventie richt zich op dat deel van de bezoekers dat alcohol en/of andere drugs gebruikt of die de intentie hebben op korte termijn te gaan gebruiken.

Intermediaire doelgroep – max 100 woorden

Zijn er intermediaire doelgroepen? Zo ja, welke?

Unity is een peer educatie project waarbij leden uit de dance scene geworven en getraind worden om op vrijwillige basis voorlichting te geven aan hun peers, Dez peer educators zijn een intermediaire doelgroep die gezien kunnen worden als een betrouwbare bron en als rolmodel kunnen functioneren. Om aan de voorwaarden van een geschikte peer educator te kunnen doen zijn selectiecriteria opgesteld (zie voor een onderbouwing voor deze methode tabel 3 onder Verantwoording).

Selectie van doelgroepen – max 250 woorden

Hoe wordt de (intermediaire)doelgroep geselecteerd? Zijn er contra-indicaties? Zo ja, welke?

Het overgrote deel van de bezoekers van de interventie heeft een bepaalde mate van interesse in alcohol en drugs(informatie) aangezien zij de infostand uit eigen beweging benaderen. De peer educators van Unity gaan met iedere bezoeker die de infostand benadert in gesprek. Aan het begin van dit gesprek worden de vraag, behoefte en ervaring met middelen in kaart gebracht op basis waarvan ze de voorlichting zo goed mogelijk aan kunnen laten sluiten.

De interventie is niet geschikt voor bezoekers die:

- helemaal geen (intentie hebben om) alcohol of andere drugs (te) gebruiken
- slechts interesse tonen in wat er gebeurt bij de stand, maar geen behoefte hebben aan een voorlichtingsgesprek
- zozeer onder invloed zijn dat een voorlichtingsgesprek niet mogelijk is.

Zij krijgen een snoepje aangeboden en worden veel plezier op het feest toegewenst.

De bezoekers van de (18+) evenementen waar Unity werkt zijn overwegend tussen 18 tot 35 jaar. Ondanks de leeftijdscontrole bij de entree (de minimum leeftijd is overwegend 18 jaar) kan het voorkomen dat een minderjarige bezoeker aan de stand komt. De peer educators zullen net zoals bij alle andere bezoekers, zo goed mogelijk aansluiten bij de ervaring en vraag van die specifieke bezoeker.

Tijdens de basistraining wordt geoefend met gespreksvaardigheden om zowel de behoefte aan informatie als het in gesprek gaan met iemand die onder invloed is te oefenen. Belangrijke onderdelen zijn het op een zo prettig mogelijke manier afkappen van een gesprek en het kunnen inschatten of er wellicht behoefte is aan ondersteuning van de EHBO. Er is altijd een peer coach aanwezig die het over kan nemen bij een eventueel lastig gesprek.

Betrokkenheid doelgroep – max 150 woorden

Was de doelgroep betrokken bij de (door)ontwikkeling van de interventie, en op welke manier?

Unity is in 1996 door leden uit de community zelf opgezet en nog altijd speelt de doelgroep een belangrijke rol tijdens de doorontwikkeling, implementatie en evaluatie van het project.

Zo dragen de getrainde en actieve peer educators zorg voor de werving van nieuwe leden uit de doelgroep, kunnen ze doorgroeien tot peer coach (het begeleiden van de uitvoer) en ondersteunen ze bij de trainingen. Tijdens vergaderingen, evaluatiegesprekken en middels een online evaluatievragenlijst leveren de peer educators input met betrekking tot:

- Nieuwe evenementen en subculturen
- Signalen mbt (riskant) middelengebruik
- Behoefte aan deskundigheidsbevordering
- Organisatie: het jaarplan, beleid en tevredenheid met de begeleiding

Door de mogelijkheid om naast de uitvoering van de interventie deel te nemen aan een aparte werkgroep worden de peer educators betrokken bij de organisatie van politieke werkbezoeken, Unity colleges, teamuitjes, decoratie van de stand en de inhoud en vorm van het online en offline voorlichtingsmateriaal.

1.2 Doel

Hoofddoel – max 100 woorden

Wat is het hoofddoel van de interventie?

Unity richt zich op de preventie van riskant alcohol- en ander druggebruik door bezoekers van dance evenementen.

Het hoofddoel van Unity is dat bezoekers van dance evenementen, die (de intentie hebben om) alcohol en/of andere drugs (te) gebruiken, risico-reducerende maatregelen toepassen om de risico's die met dit gebruik gepaard gaan zoveel mogelijk te beperken.

Subdoelen – max 350 woorden

Wat zijn de subdoelen van de interventie? Indien van toepassing: welke subdoelen horen bij welke intermediaire doelgroepen of subdoelgroep(en)?

Omdat de doelgroep van Unity verschillende middelen gebruikt, die verschillende risicoprofielen hebben en mogelijk vragen om een verschillende aanpak als het gaat om risicobeperking heeft Unity subdoelen geformuleerd voor het gebruik van middelen in het algemeen. Daarnaast worden op basis van actuele prevalentiecijfers en informatie over risicogedragingen binnen de doelgroep en setting subdoelen geformuleerd (zie onderbouwing).

Hieronder staan een aantal belangrijke risico's en bijbehorende subdoelen geformuleerd.

Gezien de dynamiek van de setting, de doelgroep, trends in gebruik en op de drugsmarkt en voortdurend nieuwe wetenschappelijke inzichten als het gaat om de risico's zijn dit geen uitputtende en/of statische overzichten.

Risico's combigebruik

- Gebruikt geen riskante combinaties van middelen

Risico's door onbekendheid samenstelling en dosering middelen

- Brengt (zelf, of een vriend(in) brengt) het middel naar een drugstestservice

Verergering bestaande psychische of lichamelijke klachten

- Gebruikt niet in geval van lichamelijke en/of psychische klachten

Verergering klachten

- Vraagt om hulp in het geval van onwel worden (EHBO, personeel, 112)
- Controleert regelmatig hoe het gaat met vrienden die onder invloed zijn
- Vraagt om hulp voor vriend(in) in het geval van onwel worden (EHBO, personeel, 112)

Risico's ecstasy

Oververhitting

- Gebruikt niet meer dan 1-1,5 mg MDMA per kg lichaamsgewicht
- Brengt (zelf, of een vriend(in) brengt) het middel naar een drugstestservice
- Combineert niet met andere stimulerende middelen
- Gaat iedere 2 uur minstens 15 minuten chillen
- Draagt laagjes of luchtige kleding en geen hoofddekseel

Watervergiftiging

- Drinkt ieder uur niet meer dan 2 glazen water of fris
- Eet of drinkt iets zouts

Angst en/of panieklachten

- Gebruikt niet meer dan 1-1,5 mg MDMA per kg lichaamsgewicht
- Brengt (zelf, of een vriend(in) brengt) het middel naar een drugstestservice
- Gebruikt niet in geval van angstgevoelens of bestaand psychische klachten

Tolerantie (inname hogere doseringen verhoogd oa risico op oververhitting)

- Gebruikt niet vaker dan eens per 6-8 weken

GHB

Outgaan

- Combineert GHB niet met andere middelen
- Houdt de tijd van inname bij (in telefoon zetten of opschrijven) en de dosering
- Wacht minimaal 1,5 uur met het innemen van een tweede dosering
- Neemt bij een tweede dosering niet meer dan de helft van de eerste dosering
- Houdt eigen drankje goed in de gaten
- Eet niet 2 uur voor gebruik

Afhankelijkheid

- Gebruikt niet vaker dan eens per week
- Gebruikt niet om in slaap te vallen

Andere middelen waar Unity voorlichting over geeft zijn; alcohol, cannabis, amfetamine, cocaïne, ketamine, paddo's/truffels, LSD, lachgas, 2C-B en verschillende Nieuwe Psychoactieve Stoffen (NPS). De algemene subdoelen gelden ook voor deze middelen, daarnaast kan een onderscheid gemaakt worden in de subdoelen naar effect van het middel.

Bij alle stimulerende middelen wordt ingezet op de gedragsdoelen ter voorkoming van oververhitting, om de risico's van verdovende middelen te beperken is het van groot belang niet te combineren met andere verdovende middelen en hallucinerende middelen zouden niet gebruikt moeten worden door mensen waarbij bekend is dat zij kwetsbaar zijn voor psychische klachten.

In algemene zin kunnen de volgende subdoelen geformuleerd worden die later per risicogedraging in *performance objectives* uitgewerkt worden:

Subdoelen doelgroep:

1. Beschikt over kennis over risico's, oorzaken van de risico's en kennis over mogelijkheden de risico's te beperken.
2. Erkent dat het gebruik van het middel (combinatie van middelen) ook bij henzelf tot bepaalde specifieke risico's/bijwerkingen kan leiden.
3. Erkent dat riskant gebruik tot meer negatieve gevolgen en/of bijwerkingen leidt en/of tot minder positieve effecten,
4. Ervaart sociale steun voor het toepassen van risico reducerende maatregelen.

5. Uit vertrouwen in het toepassen van de risico reducerende maatregelen

Subdoelen Peer educators

Gericht op de intermediaire doelgroep, de peer educators, zijn doelen geformuleerd die gerelateerd zijn aan wat bekend is over voorwaarden voor effectiviteit. Middels de selectieprocedure, een basistraining en terugkerende deskundigheidsbevorderingen wordt aan de volgende vaardigheden gewerkt. Peer educators kunnen:

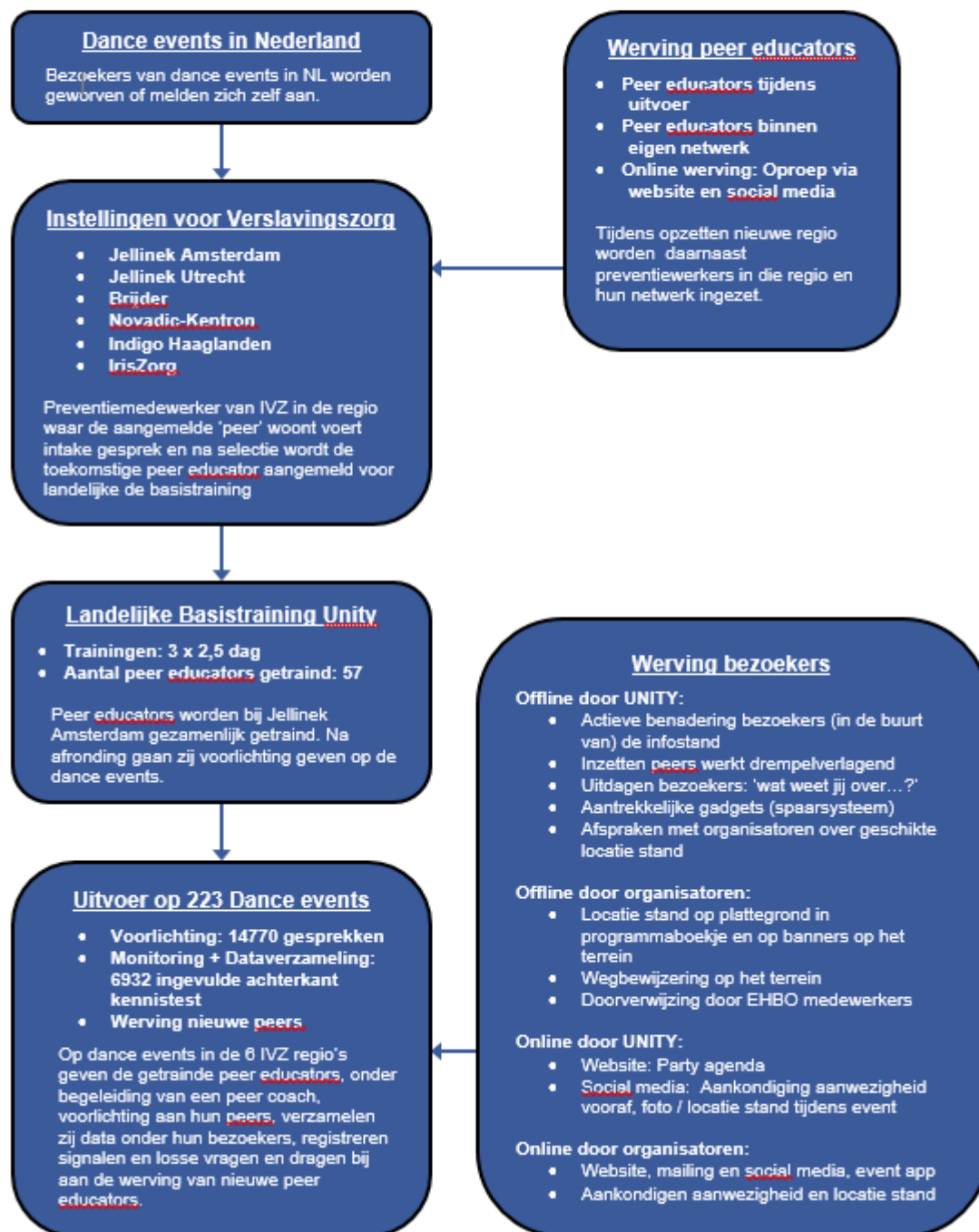
- de speerpunten in de voorlichting over de middelen benoemen en uitleggen;
- bestaande aannames en risicoperceptie uitvragen en daar feedback op geven
- vertellen over mogelijke negatieve ervaringen of vervelende bijwerkingen op basis van eigen ervaringen of die van peers;
- concrete, gemakkelijk uitvoerbare tips formuleren die aansluiten bij de bezoeker
- positieve feedback geven op gewenst gedrag

Zie voor een toelichting op deze doelen en de verantwoording voor het inzetten op peer educatie en welke interventie elementen daar aan gekoppeld zijn bijlage 3: Verantwoording.

1.3 Aanpak

Opzet van de interventie – max 200 woorden

Hoe is de opzet van de interventie en wat is de omvang (duur, aantal contacten – indien van toepassing)?

Schema 1: Opzet Unity

Unity is een peer educatie interventie, uitgevoerd door 6 regionale instellingen voor verslavingszorg. Peer educators van Unity zijn bezoekers van dance evenementen die geworven en getraind zijn door preventiewerkers van 6 verschillende regionale instellingen van verslavingszorg om vervolgens op die evenementen op vrijwillige basis voorlichting te geven aan hun peers (leefstijlgenoten).

De aanpak van de uitvoer op evenementen kan verschillen en is afhankelijk van het type evenement, inzetbaarheid van peer educators en behoefte van de eventorganisator;

Infostand

Voorlichtingsgesprekken aan de hand van ingevulde kennistest of naar aanleiding van een vraag van een bezoeker van de infostand.

Mobiele teams

Voorlichtingsgesprekken met twee of meer bezoekers van een event aan de hand van een vraag op een quizkaart of naar aanleiding van een vraag van de bezoeker(s).

Gemiddelde duur

Infostand op festival: 12 uur

Infostand op indoor event: 6 uur

Mobiel: 5 uur

Aantal peer educators (exclusief peer coach)

Infostand op festival: 12

Infostand op indoor event: 6

Mobiel: 4-8

Shiftindeling

Infostand op festival: 4 shifts van 3 uur

Infostand op indoor event: 3 shifts van 2 uur

Mobiel: 1 of 2 shifts van 2,5 uur

Gemiddeld aantal voorlichtingsgesprekken

Festival: 170

Indoor event: 75

Mobiel: 70

Een voorlichtingsgesprek duurt tussen de 10 en 30 minuten duren, afhankelijk van aanvullende vragen of een discussie die de kennistest of de vraag op de quizkaart op dat moment oproept.

Hoe de concrete aanpak en uitvoer er uit ziet is beschreven in de handleidingen die toegevoegd zijn als bijlagen. De grootte van de regionale teams, het aantal contacten en het aantal events per regio zijn terug te vinden in het jaarverslag wat tevens toegevoegd is als bijlage.

Inhoud van de interventie – max 1200 woorden

Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd en -eventueel- in welke volgorde? Geef geen uitputtende beschrijving van activiteiten; het is voldoende als de lezer zich een beeld kan vormen van wat er gedaan wordt en hoe dit gedaan wordt.

1. Werving van peer educators

Werving van nieuwe peer educators gebeurt doorlopend. Inzet op werving is afhankelijk van de doorloop binnen de teams en gewenste grootte van de groep op basis van het aantal uit te voeren voorlichtingen. In verband met diversiteit aan evenementen is een goede afspiegeling van de subdoelgroepen op basis van muziekstroming gewenst.

Werving binnen specifieke doelgroep wordt gerealiseerd door op specifieke evenementen gericht te werven.

2. Basistraining voor peer educators

Twee en een halve dag training door preventiewerkers, ondersteund door peer educators die ingezet worden voor de rollenspelen.

- Kennis over de werking, effecten en risico's van drugs
- Gesprekstechnieken waaronder motiverende gespreksvoering
- Training actieve benadering, aanspreken van groepen

Deelnemers aan de training maken voorafgaand aan de training een pre-test en na afloop een post-test om na te gaan of ze de overgebrachte kennis goed begrepen en onthouden hebben.

3. Voorlichting op evenementen

De peer educators werken in shifts (variërend tussen 2 en 4 uur) en worden tijdens de uitvoer begeleid door peer coaches. Een peer coach is een ervaren peer educator die na een sollicitatieprocedure en een inwerkperiode een (min-max) contract als assistent preventiewerker aangeboden krijgt bij de instelling voor verslavingszorg. De peer coach is verantwoordelijk voor de coördinatie en een goed verloop van de uitvoer, ondersteuning van het team en direct aanspreekpunt van de peer educators en de evenementorganisator gedurende het evenement.

Briefing door peer coach

De peer coach start de uitvoer met een briefing. Onderwerpen die standaard in de briefing aan de orde komen zijn: shiftindeling en eventuele wijzigingen, locatie EHBO, actuele ontwikkelingen mbt beleid, drugsmarkt (waarschuwingen), onderzoek en berichtgeving in de media.

Voorlichting in shifts

De peer educators werken in shifts. De shifts en de duur ervan worden bepaald aan de hand van het aantal peer educators dat mee gaat en de duur van de voorlichting op het evenement. Na iedere shift is er een moment van feedback door de peer coach over het verloop.

Onervaren peer educators worden tijdens de eerste drie events ingewerkt door een ervaren peer educator, de 'buddy'.

Infostand

Voorlichting aan de hand van een kennistest

Bezoekers van de infostand wordt gevraagd een quizje (kennistest) in te vullen over een voor hen relevant middel/thema.

De meerkeuze vragen die gebruikt worden voor de kennistesten, bevatten informatie en kernboodschappen gebaseerd op de geformuleerde specifieke gedragsdoelen (zie onderbouwing). De vragen worden altijd samen met de peer educators bedacht en regelmatig van een update voorzien. Er zijn verschillende versies van de kennistesten: er zijn tests per middel, tests met vragen over een specifiek thema, er zijn makkelijke en moeilijke versies en er zijn Engelstalige kennistesten voor internationale bezoekers. De peer educators krijgen de vragen met een uitgebreide uitleg van tevoren per mail toegestuurd, zodat zij zich goed voor kunnen bereiden op de voorlichting en het antwoord in hun eigen woorden kunnen vertellen.

De bezoekers van de stand vullen de test rustig en voor zichzelf in en vervolgens wordt de test samen met de peer educator nagekeken. Alle vragen en antwoorden worden doorgenomen, ook de goed beantwoorde vragen.

Wat is een groot risico van GHB?

A: Te hoge bloeddruk en hartslag.

B: Verlies van bewustzijn door overdosering of combinatie met alcohol.

C: Oververhitting.

Risico: *Outgaan; Bewustzijnsverlies / comateuze toestand, stikken in eigen braaksel*

Gedragsdoel: *GHB naar de testservice brengen, voorkomt outgaan door GHB, niet eten 2 uur voor gebruik, combineert niet met alcohol*

Mobiele voorlichting

Wanneer de peer educators rond lopen op het evenement of bijvoorbeeld op de festivalcamping beginnen zij een gesprek met bezoekers die even ergens rustig zitten.

De tools die daarvoor ingezet worden zijn:

- Quizkaarten waar een meerkeuze of open vraag op staat.
- Het sprookjesboek; een door een peer educator ontwikkeld boek met tekeningen. De peer educator leest aan een groepje vrienden voor uit het sprookjesboek, een verhaal wat aanleiding geeft tot een groepsgesprek over de risico's van middelen en wat zij als groep doen om die te beperken.
- Kennistesten zoals bij de standvoorlichting

Voorlichting aan de hand van losse vragen

Zowel bezoekers van de infostand als bezoekers die in gesprek raken met de peer educators die 'mobiel' voorlichting geven kunnen specifieke vragen stellen.

De peer educators beantwoorden de vraag, vragen door en verwijzen een bezoeker met een vraag waar ze het antwoord niet op weten door. Dat kan zijn naar een andere peer of peer coach, de eigen of een andere website, infolijn of huisarts. Gestelde losse vragen worden vervolgens geregistreerd.

Alle bezoekers mogen na het gesprek een gadget, waar het Unity logo inclusief de link naar de website op staat, uitzoeken.

Red alert

In uitzonderlijke situaties is het mogelijk dat tijdens de voorlichting actief wordt gewaarschuwd voor acuut gevaarlijke drugs. Dit gebeurt enkel op aanvraag van het Drugs Informatie en Monitoring Systeem van het Trimbos-instituut en in de vorm van een door het Trimbos-instituut goedgekeurde poster. Naar aanleiding van de waarschuwing kunnen bezoekers vragen stellen aan de peer educators die hierover van te voren goed zijn ingelicht.

Monitoring en evaluatie

Dataverzameling

Na afloop van het voorlichtingsgesprek vullen bezoekers de achterkant van de kennistest in. Op de achterkant wordt gevraagd naar geslacht, leeftijd, gebruik, waardering van de informatie en een vier cijferige postcode.

Deze informatie wordt landelijk verzameld, ingevoerd en geanalyseerd en levert input voor het jaarverslag en mogelijke aanpassingen van de inhoud van het voorlichtingsmateriaal en de training of deskundigheidsbevordering.

Evaluatieverslag

De peer coach schrijft na afloop van het evenement aan de hand van een format een evaluatieverslag. Dit verslag stuurt hij of zij naar de preventiewerker (projectleider). Het deel met terugkoppeling over de samenwerking en het verloop tijdens het event wordt door de preventiewerker van de betreffende regionale IVZ naar de contactpersoon vanuit de event organisatie gestuurd ter terugkoppeling.

4. Werving van bezoekers

Voor de werving van bezoekers worden verschillende kanalen ingezet zowel offline op de evenementen zelf als online. Een overzicht hiervan is terug te vinden in schema 1.

Voorbeelden push berichten verstuurd via event app (veel organisatoren communiceren standaard in het Engels met hun bezoekers):

Standvoorlichting:

Having a blast? Did you know you can ask anything about alcohol and drugs at the Unity stand? You can find them next to the Indigo Stage.

Mobiele voorlichting:

Did you know you can ask anything about alcohol and drugs to the volunteers of Unity? They're walking around at the festival between 14.30 and 19.30h. You will recognize them by their Unity shirt!

2. Uitvoering

Materialen – max 200 woorden

Welke materialen zijn beschikbaar voor de uitvoering, werving en evaluatie van de interventie?

Preventiewerkers die een Unity regio managen hebben toegang tot een gedeelde online map en zo toegang tot de meest recente versies van de verschillende materialen. Instellingen die een eigen Unity afdeling opstarten kunnen zich aanmelden en de volgende materialen verkrijgen via:

preventie@jellinek.nl.

De beschikbare materialen zijn onder te verdelen in een aantal categorieën. Een volledig overzicht van de materialen en bijbehorende bijlagennummers (indien als bijlage meegestuurd) is opgenomen als bijlage.

Materialen: Werving peer educators

- Unity visitekaartjes
- Wervingsflyer
- Webpagina's tbv werving nieuwe peer educators

Materialen: Basistraining

- Draaiboek voor trainer
- Powerpoint presentatie
- Pre-post test
- Hand-outs
- Trainingsmap met informatieve teksten
- Boek: 'Drugs voor junks en dummies' gebaseerd op het drugs ABC van Unity. – te bestellen via Jellinek

Materialen: Uitvoer

Handleidingen:

De handleidingen voor de peer educators bevatten informatie over de missie en doelstellingen van Unity, benodigde vaardigheden van peer educators en een stappenplan voor de voorlichting. Er is een aparte handleiding voor mobiele voorlichting.

De handleiding voor de peer coaches bevat informatie over de missie en doelstellingen van Unity, benodigde vaardigheden van peer coaches, een stappenplan voor het organiseren en coördineren van de voorlichting.

- De 'Witte map': Naar de evenementen gaat een map met informatie en naslagwerk mee.
- Kennistests inclusief uitgeschreven antwoorden
- Unity flyers - te bestellen via Jellinek
- 'Uitgaan en drugs' folderserie: - te bestellen bij Trimbos-instituut
- Unity standmateriaal en Unity kleding: Deze materialen worden door preventieafdelingen gezamenlijk besteld en zijn enkel (na) te bestellen ten behoeve van Unity activiteiten.
- Unity gadgets

Wisselende Unity gadgets

Peer educators bedenken aantrekkelijke gadgets. Deze wisselen in de tijd maar ook per type event. Alle gadgets zijn voorzien van het Unity logo en zoveel mogelijk van een verwijzing naar de website.

Waar mogelijk worden gadgets in verschillende versies (kleuren, slogans) besteld om middels een 'spaar ze allemaal' strategie bezoekers terug te laten komen naar de infostand op een volgend event.

Materialen: Organisatie en implementatie

Templates voor draaiboeken, gespreksformulieren, taakomschrijvingen, begrotingen en contracten. De backoffice van de website is een tool voor peer educators en projectleiders voor het inschrijven voor en inplannen van de uitvoer. Voor de communicatie tussen regio's zijn er besloten groepen op Facebook en via Whatsapp.

Materialen: Evaluatie, monitoring en dataverzameling

Ter evaluatie en dataverzameling zijn vaste formats voor evaluatiegesprekken, het registratieformulier voor losse vragen, de achterkant van de kennistest en een monitoringsinstrument ontwikkeld. Ook online tools worden ingezet. Daarbij kan gedacht worden aan statistieken van website en social media verkeer en het inzetten van online surveys onder andere ter evaluatie van de peer educators. Organisatoren bieden in sommige gevallen de mogelijkheid hun feest of festival app in te zetten om aan de bezoekers evaluatievragen te stellen.

Middels een samenwerking met de Greater Good is semi-panel studie Party Panel (www.partypanel.nl) opgericht. De resultaten en adviezen op basis van resultaten van deze determinantenstudie worden teruggekoppeld richting de Unity teams. Daarnaast biedt deze online survey een interessante tool om ad hoc vragen te stellen aan de doelgroep aan de hand van de actualiteit.

Materialen: ONLINE communicatie: extern

Website: www.unity.nl
Facebook: www.facebook.com/unity.nl
Twitter: www.twitter.com/unityinfo
Instagram: www.instagram.com/unityinfo
Snapchat: www.snapchat.com/unityinfo
Youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCGvJkDFsBra-bpHXLZ3W0YQ>

Educatieve animatievideo's:

Ter ondersteuning van de voorlichting kunnen deze video's op een tablet of telefoon vertoond worden. Daarnaast staan ze op de website, op het Unity Youtube-kanaal en worden ze gedeeld via social media kanalen van Unity en organisatoren van dance evenementen.

De video's zijn online vrij beschikbaar. De video bestanden zijn voor educatieve doeleinden, mits gericht op de Unity doelgroep, op te vragen via Jellinek. Zie bijlagn voor een overzicht en linkjes naar de video's.

Locatie en type organisatie – max 200 woorden

Waar kan de interventie uitgevoerd worden en welk(e) soort(en) organisatie(s) kan/kunnen de interventie uitvoeren?

Unity voert haar preventieactiviteiten uit op dance evenementen, daar waar de doelgroep komt en daar waar zij mogelijk het risicogedrag zullen vertonen. De peer educators zijn de ogen en oren van de preventiemedewerkers waar het gaat om het opvangen en delen van signalen vanuit deze, voor de professionals moeilijk te bereiken, doelgroep. De peer educators worden tevens ingezet om zo snel mogelijk belangrijke actuele informatie, zoals waarschuwingen voor acuut gevaarlijke drugs, namens preventie heel gericht over te brengen naar de doelgroep.

Bij de behandeling van een aanvraag vanuit een event organisator wordt op basis van onderstaande voorwaarden bepaald, of de interventie daadwerkelijk uitgevoerd kan worden:

- Voor een inzet komen enkel dance evenementen in aanmerking die georganiseerd worden binnen één van de regio's waar een Unity interventie aanbiedende preventieafdeling van een regionale IVZ actief is en de voorlichtingsactiviteiten kan financieren en coördineren.
- De organisator van het evenement faciliteert de uitvoer en draagt zorg voor de kosten voor de entree en randvoorwaarden voor de uitvoer van de interventie.
- De benodigde (evenementen of horeca) vergunning is in orde.
- Er is professionele EHBO aanwezig. Inzet minimaal benodigd aantal peer educators is haalbaar

In verband met een beperkt aantal beschikbare uren, budget en inzetbaarheid van de teams zal in de situatie waarbij er meerdere geschikte aanvragen binnenkomen een afweging gemaakt worden. Daarbij worden de volgende zaken meegenomen:

- Prioriteiten gemeente
- Type evenement (risicogroep / nieuwe doelgroep etc)
- Aantal uren die nodig en beschikbaar zijn
- Relatie en afspraken met de organisatie

Preventieafdelingen van instellingen voor verslavingszorg kunnen een Unity team opzetten.

Instellingen met de Unity interventie in 2017 in hun preventiepakket:

Jellinek Amsterdam, Jellinek Utrecht & Amersfoort, Brijder, IrisZorg, Indigo Haaglanden, Novadic-Kentron

Opleiding en competenties van de uitvoerders – max 200 woorden

Wie zijn de uitvoerders en welke opleiding en competenties hebben zij nodig?

Projectleider/coördinator:

De projectleider en project coördinator is een preventiewerker van een instelling voor verslavingszorg en voldoet daarmee aan de algemene functie-eisen van een preventiewerker.

Een geschikte projectleider/coördinator beschikt over:

- inhoudelijke scholing alcohol- en drugsvoorlichting en gezondheidsbevordering
- praktische ervaring in het organiseren en trainen van vrijwilligers
- goede leidinggevende capaciteiten
- ervaring in planmatig en structureel werken
- vaardigheden op een ter zake doende wijze te evalueren en te rapporteren

- bereidheid tot het werken op onregelmatige tijden (ook 's avonds)
 - kennis van en affiniteit met de dance-scene en de daarmee gepaard gaande leefstijl
 - een open houding ten opzichte van alcohol en drugs en van alcohol- en druggebruikers;
 - goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden;
- en is enthousiast, coöperatief en kan goed in teamverband werken.

Een geschikte peer educator;

- is ouder dan 18 jaar en jonger dan 36 jaar;
- beschikt over goede sociale en communicatieve vaardigheden;
- heeft affiniteit met de dance-scene en de leefstijl die daarmee gepaard gaat;
- is in staat om een 'professionele' afstand tot de scene te kunnen nemen;
- heeft interesse in (het leren over) alcohol, drugs en middelen gerelateerde onderwerpen;
- heeft een open houding ten opzichte van alcohol en drugs en van alcohol- en druggebruikers;
- is zelf geen excessief gebruiker of betrokken (geweest) bij dealen;
- is enthousiast, coöperatief en kan goed in teamverband werken;
- is flexibel inzetbaar en bereid om in het weekend en 's nachts te werken.

Peer coach:

Een peer coach geeft begeleiding en ondersteuning aan de peer educators. De peercoach moet dan ook in staat zijn om met een groep jongeren te werken. Idealiter wordt de peer coach geworven uit de groep peer educators. Een peer coach heeft op deze manier ervaring met het voorlichten en kennis van het project. Dit betekent dat de peer coach over dezelfde eigenschappen moet beschikken als de peer educator. Hier komen echter een aantal eigenschappen bij die specifiek gelden voor een peer coach, hij/zij;

- beschikt over leidinggevende capaciteiten;
- kan projectmatig, planmatig en structureel werken;
- heeft een groot doorzettingsvermogen;
- is in staat een professionele houding aan te nemen;
- is in staat een team vrijwilligers te motiveren en aan te sturen.

Kwaliteitsbewaking – max 200 woorden *Hoe wordt de kwaliteit van de interventie bewaakt?*

De kwaliteit van de interventie wordt middels verschillende, elkaar aanvullende, methoden bewaakt. Omdat de interventie in verschillende regio's door verschillende preventiewerkers aangestuurd en uitgevoerd wordt is het van belang de kwaliteit consequent te monitoren.

Training en deskundigheidsbevordering

- Verplichte landelijke basistraining inclusief pre- en post test
- Evaluatie van de training inclusief terugkoppeling richting trainers
- Verplichte deskundigheidsbevordering (4 keer per jaar waarvan 2 keer landelijk georganiseerd)
- Peer coach training
- Inwerkprocedure middels buddysysteem voor zowel peer educators als peer coaches

Begeleiding, supervisie en feedback van professionals

- Regionale vergaderingen zowel met peer educators als afzonderlijk met peer coaches
- Inzetten van peercoaches: Briefing, feedback na afloop van de shift, terugkoppeling opvallende zaken richting preventiewerkers

- Jaarlijkse evaluatiegesprekken met peer educators door preventiewerkers
- Online landelijke tevredenheidsmeting peer educators onder andere op basis van randvoorwaarden effectieve peer educatie
- Jaarlijkse functioneringsgesprekken met peer coaches

Eenduidige registratie en evaluatie van concrete activiteiten

- Registratieformulier voor losse vragen en aantal contacten
- Achterkant kennistest ter dataverzameling en evaluatie interventie onder doelgroep
- Handleidingen ontwikkeld tbv eenduidige registratie
- Alle verzamelde gegevens worden in Amsterdam verzameld, ingevoerd en geanalyseerd
- Onafhankelijke interviewer interviewt organisatoren ter evaluatie

Regio overstijgende overlegstructuur

- Projectleidersoverleg (4 keer per jaar)
- Coördinatoren overleg (2 keer per jaar)

Begeleidingscommissie

De landelijke begeleidingscommissie komt 4 keer per jaar bij elkaar en geeft gevraagd en ongevraagd advies op basis van hun specifieke expertise aan de projectleiders van de verschillende regionale Unity teams. In deze commissie zitten verschillende event organisatoren, experts vanuit het medische en EHBO veld, de beveiliging, media experts en een gedragsveranderingsexpert.

Doorontwikkeling op basis van nieuwe inzichten met betrekking tot risico's en (sub) determinanten van doelgedragingen en doelgroepen.

Middels het inzetten en bevragen van de peer educators, de deskundigheid van preventiewerkers, het Party Panel onderzoek en de nauwe samenwerking met en inhoudelijke ondersteuning vanuit het Trimbos-instituut wordt de inhoudelijke informatie up to date gehouden.

Landelijk monitoringsinstrument

Het landelijke monitoringsinstrument is ontwikkeld om te onderzoeken of de verschillende regionale teams volgens dezelfde uitgangspunten (blijven) werken. Het bijbehorende score formulier bestaat uit zes secties met verschillende items; (1) uitstraling, naam, missie, (2) werkwijze, (3) bijdrage aan Unity, (4) continuïteitswaarborging, (5) doelen (per regio) en (6) speerpunten.

Ieder item wordt door de andere 5 regio's gescoord. Deze ingevulde lijsten fungeren als basis voor discussie over het wel of niet behalen van de kwaliteitseisen. Voor het niet behalen van doelen of specifieke eisen kunnen zwaarwegende redenen zijn waardoor er een uitzondering kan worden gemaakt. In het geval dat doelen of eisen zonder reden niet behaald zijn kan dit tot gevolg hebben dat de samenwerking wordt beëindigd.

Randvoorwaarden – max 200 woorden

Wat zijn de organisatorische en contextuele randvoorwaarden voor een goede uitvoering van de interventie?

Organisatorisch

Om met succes een Unity team op te kunnen zetten en de interventie uit te kunnen voeren zijn een aantal belangrijke randvoorwaarden te formuleren. Zie bijlage 35 voor de landelijk geformuleerde kwaliteitseisen.

Tijd en middelen

Het is van belang dat er voldoende tijd en middelen beschikbaar zijn om het regionale team aan te sturen en activiteiten uit te kunnen voeren op de dance evenementen.

Bij het opzetten van een Unity team zal vanuit de preventieafdeling ruim tijd geïnvesteerd moeten worden in de werving, selectie en training, motivatie en betrekken van de peer educators. Het belang van deze investering is niet eindig en zal continu aandacht en tijd vragen vanuit de preventiemedewerkers, en continuïteit van de financiering vanuit de regionale IVZ

Inzetten doelgroep participatie en vrijwilligers

Draagvlak is nodig, zowel voor het inzetten van leden uit de doelgroep als de bereidheid hen te laten participeren op verschillende niveaus.

Omdat de peer educators op vrijwillige basis voorlichting geven is het bovendien een belangrijke voorwaarde dat binnen de regionale instelling de mogelijkheid bestaat om met vrijwilligers te werken en hen een vrijwilligerscontract aan te bieden om zorg te dragen voor de verzekering, het kunnen uitbetalen van vrijwilligersvergoedingen en reis- en onkosten vergoedingen. Voor de peer coaches wordt met een zogenaamd min/max contract gewerkt.

Contextueel

De doelstellingen gericht op preventie en het beperken van risico's van gebruik moeten opgenomen zijn binnen de doelstellingen van de preventieafdeling van de regionale IVZ en een plek hebben binnen de beleidskaders van de gemeente waar de financiering aangevraagd wordt. De interventie werkt middels de peer-to-peer methode wat betekent dat het een minimale voorwaarde is dat de bezoekers van het evenement waar de uitvoer plaats vindt aansluiten bij de leefstijl van de ingezette peer educators.

Landelijke samenwerkingsverbanden

Gezien het landelijke karakter de meeste dance evenementen waar de interventie wordt uitgevoerd is het van essentieel belang dat de regionale instellingen een bijdrage leveren aan alle landelijke overleggen en daarmee bereidheid tonen tot nauwe samenwerking en afstemming met andere instellingen voor verslavingszorg.

In verband met de samenwerking met het Trimbos-instituut en het DIMS netwerk waarbij in sommige situaties niet openbare informatie gedeeld wordt met het Unity netwerk in het kader van interne waarschuwingen of officiële Red Alerts mbt acuut gevaarlijke drugs is het een randvoorwaarde dat de regionale instelling aangesloten is bij dit netwerk.

Onderdeel zijn van multidisciplinaire aanpak

Om succesvol te zijn zal peer educatie onderdeel moeten zijn van een bredere aanpak waarbinnen getracht wordt om van de directe fysieke omgeving een beschermende in plaats van een risico verhogende factor te maken.

Implementatie – max 200 woorden

Is er een systeem voor implementatie? Geef een samenvatting.

Implementatie Unity team in de regio

In 2005 is het handboek Unity geschreven. In het handboek staat onder andere een gedeelte waarin een stappenplan staat beschreven dat gevolgd kan worden bij het opzetten en uitvoeren van een peer educatieproject in uitgaanssettings. Aan de hand van dit handboek hebben meerdere preventie afdelingen van instellingen voor verslavingszorg een afdeling van Unity opgericht.

Alle praktische handleidingen zijn in 2017 volledig geüpdate en er is een pakket samengesteld bestaande uit benodigde documenten ter implementatie van een Unity team in een 'nieuwe' regio. Alle beschreven materialen zijn terug te vinden als bijlagen. Jellinek biedt ondersteuning bij dit traject op de volgende wijze:

- Alle materialen, formats en templates worden gedeeld via een gedeelde map in de cloud
- Training wordt door Jellinek landelijk georganiseerd
- Projectleider Jellinek is contactpersoon
- Projectleidersteam ondersteunt, beantwoordt vragen en kan adviseren gedurende implementatie traject
- Organisatie en coördinatie van de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie en het bestaande netwerk aan organisatoren kan ingezet worden om met de achterban en binnen hun eigen netwerk over het belang van Unity communiceren.

Implementatie op evenement

Voor implementatie op een evenement bestaat een standaard format voor een draaiboek, een checklist met afspraken die gemaakt moeten worden met de organisator en zijn er stappenplannen uitgeschreven voor de peer educators en de verantwoordelijke peer coach inclusief een lijst met benodigde materialen en formulieren.

Kosten – max 200 woorden

Wat zijn de kosten van de interventie? Benoem daarbij de personele (in aantallen uren) en de materiële kosten.

Hieronder zijn een aantal uitgaven beschreven waarbinnen Unity rekening mee gehouden wordt:

1. Salariskosten voor personeel (projectleider, projectcoördinator, peer coach)
2. Vrijwilligersvergoedingen (reiskosten en onkosten vergoeding)
3. Kosten voor de trainingen/expertmeetings (materiaal, ruimte, experts/trainers en catering)
4. Kosten voor de evenementen (vervoer, catering, gadgets, standmaterialen, T-shirts)
5. Kosten voor het produceren van voorlichtingsmateriaal
6. Kosten voor het beheer van de website
7. Kosten voor teambuildingsactiviteiten

De kosten zijn sterk afhankelijk van het aantal events waar de interventie uitgevoerd wordt en het aantal peer educators dat bij het team betrokken is.

De landelijke coördinatie maar ook het beheer van de website en social media en de landelijke jaarrapportage komen voornamelijk voor rekening van Jellinek Amsterdam.

TOTALE KOSTEN PER JAAR - in uren en materiele kosten per Unity regio				
Uren:	Aantal	Eenheid	Uren per eenheid	Totaal aantal uren
Landelijke overleggen: preventiewerker	8	Overleggen	4	32
Begeleidingscommissie: preventiewerker	4	Overleggen	2	8
Uren Projectleiding: preventiewerker (minimaal en exclusief directe uren voor evenementen)	52	week	8	416
Evenementen				
Coördinatie door preventiewerker		Events	4	
Uitvoer door peercoach		Festival	12	
Uitvoer door peercoach		Indoor	7	
	Aantal	Eenheid	Kosten per eenheid	Totale kosten
Materiele kosten				
Basistraining		Peer educators	€ 286,50	
Folders		Folders	€ 0,16	
Standmateriaal		Stand	€ 5.000,00	
T-shirts		Peer educators	€ 7,50	
Gadgets		Verwachte bezoekers	€ 1,00	
Catering		Events	€ 10,00	
Catering vergaderingen		Vergaderingen	€ 25,00	
Teambuilding (uitje met eigen team)		Peer educators	€ 50,00	
Teambuilding (landelijk teambuildings en trainingsweekend)		Peer educators	€ 50,00	
Presentjes peer educators (tav verjaardag, afscheid of jubileum etc)		Peer educators	€ 15,00	
Vergoeding experts voor deskundigheidsbevordering		Expertmeetings	€ 100,00	
Overige en onvoorziene kosten		Totaal	€ 5.000,00	

De uren binnen Unity Amsterdam waren in 2016 als volgt verdeelt:

Projectleider	730 uur per jaar
Projectcoördinator	730 uur per jaar
Projectsenior	400 uur per jaar
Peercoaches (6)	840 uur per jaar

Totaal 2700 uur per jaar

Kosten per dance event festival

Inclusief overhead zijn de gemiddelde kosten van een Unity interventie per event/dag € 3500,00. Dan zijn ook de kosten voor alle uren van de projectleiding, trainingen, materiaalontwikkeling etc doorberekend per event.

3. Onderbouwing

Probleem – max 400 woorden

Voor welk probleem of (mogelijk) risico is de interventie ontwikkeld? Omschrijf aard, ernst, spreiding en gevolgen.

Dance evenementen in Nederland

Dance evenementen zijn enorm populair. In 2016 telde de Dance Festival Monitor 256 indoor en/of outdoor dance evenementen verdeeld over heel Nederland, die bezocht werden door 1.062.012 unieke bezoekers. Gemiddeld bezoeken zij 3 à 4 dance evenementen per jaar (www.respons.nl).

Prevalentie middelen gebruik

Hoewel de prevalentie van het gebruik van uitgaansdrugs* onder de algemene bevolking laag is (Van Laar & Ooyen-Houben, 2014), komt het gebruik van deze middelen onder bezoekers van deze dance evenementen een stuk vaker voor (Nabben e.a. 2014, Haags Uitgaansonderzoek 2011, Monshouwer e.a. 2016).

Het Grote Uitgaansonderzoek (Monshouwer e.a. 2016) laat zien dat wanneer we naar het recent gebruik (afgelopen jaar) onder uitgaanders† kijken het gebruik van alcohol (98%), tabak (69%) en cannabis (50%) de meest gebruikte middelen zijn en ecstasy (46%) de meest gebruikte uitgaansdrug. Opvallend hoog is het percentage gebruikers van lachgas (37%) en 4-FA (25%). Bijna twee vijfde (38%) combineert weleens middelen en ongeveer 1 op de 5 (18%) combineert alcohol en/of drugs frequent.

De onderzoekers vergeleken de groep met wat er bekend is over het gebruik onder leeftijdsgenoten uit de algemene bevolking, waaruit blijkt dat het recent gebruik van 'harddrugs' een factor 7 tot 8 hoger ligt onder deze doelgroep.

Voor een aantal middelen, zoals ecstasy, amfetamine en 4-FA, geven de respondenten aan dat party's, festivals en clubs de locaties zijn waar ze deze drugs meestal gebruiken. Hoe vaker de respondenten deze locaties bezoeken hoe groter de kans op gebruik. Deze relatie is met name sterk voor ecstasy, 4-FA en ketamine. Over het geheel genomen is het percentage recente drugsgebruikers onder liefhebbers van top40 en Nederpop het kleinst en onder Techno/hardhouse, Trance en Punk/hardcore liefhebbers het grootst.

Gevolgen voor de gezondheid

Voor bijna alle illegale middelen geldt dat een ruime meerderheid de middelen niet vaker dan een paar keer per jaar gebruikt. Het gaat binnen deze specifieke doelgroep dus met name om zogenaamde 'gelegenheidsgebruikers' (Monshouwer e.a. 2016). De bezoekers van deze feesten en festivals zijn dan ook een risicogroep als het gaat om middelen acute gerelateerde gezondheidsklachten en daarmee een belangrijke doelgroep voor preventie.

De acute risico's zijn grofweg in te delen in categorieën op basis van het effect op ons centrale zenuwstelsel:

Verdovende middelen: bewustzijnsverlies, dreigende verstikking, onderkoeling.

* Onder uitgaansdrugs verstaan we drugs die overwegend gebruikt worden tijdens het uitgaan. Typische drugs tijdens het uitgaan of op afterparty's: ecstasy, cocaïne en speed, en in iets mindere mate GHB, ketamine, lachgas, 2CB en 4FA (Goossens e.a., 2013).

† Uitgaanders: Voorwaarde voor deelname aan de studie was dat de respondent het afgelopen jaar minimaal één keer een party/festival of een club/discotheek had bezocht.

Stimulerende middelen: kaakklem, bewustzijnsverlies, hart-/vaatproblemen, oververhitting, opwindingsdelier.

Tripmiddelen: psychose, dissociatie.

Ongewenste acute psychische effecten van het gebruik van middelen zijn angst en paniekaanvallen en psychosen. Voor het gebruik van GHB geldt dat tolerantie en afhankelijkheid relatief snel op kunnen treden.

Dat het mis kan gaan laten de gegevens van de Monitor Drugsincidenten zien. De EHBO-posten op grootschalige evenementen zien veruit het meeste problemen na ecstasygebruik (55%), gevolgd door combinatiegebruik (17%) en GHB-gebruik (12%). Opvallend is de forse toename van het aantal patiënten met een 4-FA intoxicatie, van 3 in 2012 naar 184 incidenten in 2015 (Wijers e.a. 2015).

Oorzaken – max 400 woorden

Welke factoren veroorzaken het probleem of (mogelijk) risico?

Het gebruik van alcohol en andere drugs brengt bepaalde risico's met zich mee en kan tot vervelende klachten en ernstige (zelfs fatale) gezondheidsincidenten leiden. In welke mate deze risico's optreden en de ernst van de incidenten hangt samen met een combinatie van factoren op verschillende niveaus: het gebruikte middel of de combinatie van middelen, het gedrag en de persoonlijke factoren van de gebruiker en sociale en fysieke omgevingsfactoren.

Op basis van de informatie uit de probleemanalyse over de meest gebruikte middelen, acute gezondheidsrisico's, gerapporteerde klachten en bijwerkingen door gebruikers en geregistreerde incidenten is een selectie gemaakt van een aantal relevante middelen en daaraan gerelateerde risico's en oorzaken. Dit overzicht is samengesteld op basis van deze klassieke drug, set, setting benadering (Zinberg, 1984) en terug te vinden als bijlage 1.

Aan te pakken factoren – max 200 woorden

Welke factoren pakt de interventie aan en welke onder 1.2 benoemde (sub)doelen horen daarbij?

Unity richt zich met haar interventie op het beïnvloeden van het gedrag van haar doelgroep. Omdat gedrag altijd de uitkomst is van verschillende psychologische factoren is het voor het bevorderen van het gewenste gedrag van belang te weten wat de determinanten en sub-determinanten zijn die van invloed zijn op de verschillende gedragingen.

De UNITY interventie richt zich op onderstaande factoren/determinanten en bijbehorende subdoelen

KENNIS

Verbeteren van de kennis van de risico's

Verbeteren van de kennis over mogelijke risico reducerende maatregelen

Subdoel:

De doelgroep beschikt over kennis over risico's, oorzaken van de risico's en kennis over mogelijkheden de risico's te beperken.

ATTITUDE

Versterken van een positieve attitude ten aanzien van toepassen van risico reducerende maatregelen

Subdoel:

De doelgroep erkent dat riskant gebruik tot meer negatieve gevolgen en/of bijwerkingen leidt en/of tot minder positieve effecten,

RISICO PERCEPTIE

Verhogen van de risicoperceptie

Subdoel:

De doelgroep erkent dat het gebruik van het middel (combinatie van middelen) ook bij henzelf tot bepaalde specifieke risico's/bijwerkingen kan leiden.

EIGEN-EFFECTIVITEIT

Verhogen van de eigen-effectiviteitsverwachting ten aanzien van het toepassen van risico reducerende maatregelen

De doelgroep uit vertrouwen in het toepassen van de risico reducerende maatregelen

SOCIALE INVLOED

Versterken van positieve subjectieve normen ten aanzien van het toepassen van risico reducerende maatregelen

De doelgroep ervaart sociale steun voor het toepassen van risico reducerende maatregelen.

Bij gebrek aan een volledig overzicht van sub-determinanten van de specifieke risico reducerende gedragingen per gebruikt middel of combinatie van middelen, onder deze specifieke doelgroep(en) en setting(s) gebaseerd op determinantenstudies, zijn naast het in kaart brengen wat er bekend is vanuit de literatuur en bekende theorieën met betrekking tot gedragsverandering (Theory of Planned Behavior; Reasoned Action Approach; Fishbein & Ajzen in Bartolomew et al., 2011) experts en peer educators geraadpleegd om tot een overzicht van determinanten en achterliggende beliefs te komen die mogelijk een rol spelen bij het gedrag bij deze doelgroep wat we willen veranderen.

Sinds 2015 werkt Jellinek daarnaast samen met deskundigen op het gebied van gezondheidsbevordering aan het verzamelen van nieuwe empirische data met betrekking tot de relevante risicogedragingen (www.partypanel.nl).

Dit overzicht is terug te vinden als bijlage 2.

Verantwoording – max 1000 woorden

Maak aannemelijk dat met deze aanpak ook daadwerkelijk de doelen bij deze doelgroep bereikt kunnen worden.

Als bijlage 3 is een overzicht toegevoegd waarin per (sub) doel een omschrijving staat van de bekende werkzame methoden en daarbij behorende voorwaarden voor effectiviteit. Ter verantwoording van de specifieke aanpak van deze interventie staat in datzelfde overzicht weergegeven op welke manier deze methoden ingezet en omgezet worden in concrete interventie elementen.

4. Onderzoek

4.1 Onderzoek naar de uitvoering – max 600 woorden

Wat is op basis van het beschikbare onderzoek bekend over de uitvoering van de interventie?

Beschrijf kort welke onderzoeken zijn gedaan en wat daarvan de uitkomsten waren. Stuur bij het indienen van het werkblad de volledige publicatie van ieder genoemd onderzoek mee.

Beschrijf per onderzoek:

- a) De titel, auteurs, organisatie en jaar van uitgave (indien gepubliceerd)
- b) Het type onderzoek, de onderzoeksmethode en de omvang van het onderzoek
- c) Een samenvatting van de meest relevante uitkomsten met betrekking tot inzicht in de mate waarin activiteiten zijn uitgevoerd volgens plan, het bereik van de interventie, de waardering en ervaring van de uitvoerders en doelgroep, succes- en faalfactoren, en -indien beschikbaar- de uitvoerbaarheid, de randvoorwaarden en de omgevingsvariabelen.

1. Unity Jaarverslag: Rapportage verzamelde data op evenementen

a) Intern,(nog) niet gepubliceerd verslag 2016. Openbare infographic op basis van deze gegevens wordt half oktober verwacht. Voorbeeld aan de hand van 2015 is toegevoegd als bijlage 40.

b) Procevaluatie, tevredenheidsmeting en prevalentieonderzoek.

- Op de achterkant van de kennistest staan een aantal vragen. Na het bespreken van de kennistest wordt aan de doelgroep gevraagd deze achterkant ook even in te vullen, voor zichzelf en anoniem.
- Naar ieder feest gaat een registratieformulier mee. Hier worden losse vragen die gesteld worden en het aantal contacten op geregistreerd.

c) Kerncijfers voor Jaarverslag 2016

Het aantal dance evenementen waar Unity voorlichting heeft gegeven: 223

Aantal voorlichtingsgesprekken: 14470

Aantal geregistreerde gestelde losse vragen: 1593

Info Unity standbezoekers:

In 2016 zijn de gegevens van 6932 bezoekers van de Unitystand, die de achterkant van de kennisquiz hebben ingevuld, verzameld. De gegevens en cijfers die hieronder vermeld staan zijn gebaseerd op deze bezoekers:

Betrouwbaarheid info Unity

Zeer betrouwbaar	45%
Betrouwbaar	40%
Neutraal	12%
Matig betrouwbaar	1%
Onbetrouwbaar	1%

2. Evaluatie met peer educators

a) Interne rapportage 2017.

Bijlage 43.

b) Tevredenheidmeting, behoefteanalyse, feedback en input vanuit de peer educators, die naast uitvoerder ook onderdeel van de doelgroep zijn, Voorwaarden voor het op een effectieve manier inzetten van peer educators bij hen toetsen.

c) 99 van de 128 peer educators hebben de vragenlijst ingevuld en hebben vragen beantwoord over de volgende thema's:

- Geven van voorlichting
- Training
- begeleiding
- Het 'peer' – zijn
- Kennis delen binnen eigen netwerken
- Voldoende geïnformeerd en betrokken worden
- Gevoel hebben daadwerkelijk invloed te hebben op inhoud, methodiek, beleid.
- Aansluiting Unity interventie op doelgroep
- Effectiviteit communicatiekanalen
- Logistiek, organisatie, regels etc

Resultaten zijn terug te vinden in bijlage 43 hier is (nog) geen geschreven rapportage van gemaakt,

3. Evaluatie onder bezoekers

a) Een onderzoek naar het vinden van aansluiting van peer educators van Unity bij de doelgroep.

J. Hijmering. 2015. Afstudeeronderzoek Toegepaste Psychologie HvA.

Bijlage 38.

b) Kwantitatief onderzoek naar tevredenheid van de doelgroep.

c) 156 bezoekers geworven op 8 verschillende festivals verspreid over het land die door de onafhankelijke studente zijn gevraagd een korte vragenlijst in te vullen na afloop van het voorlichtingsgesprek met een peer educator.

Rapportcijfer gesprek: 8,5

Rapportcijfer peer educator: 8,5

Tevredenheid voorlichtingsgesprek	% (helemaal) eens
Gesprek als prettig ervaren	96%
Genoeg ruimte om vragen te stellen	94%
Genoeg ruimte om eigen ervaringen te delen	93%
De informatie was nuttig	92%
Vraag is voldoende beantwoord	88%
Zou volgende keer weer op Unity stand afstappen	85%

4. Evaluatie onder bezoekers

a) Met jou wil ik wel over drugs praten! Een onderzoek naar de perceptie van de doelgroep van Unity op de peer-to-peer education in de alcohol- en drugsvoorlichting

A. D. Tekien. 2016. Bachelorscriptie Algemene Sociale Wetenschappen UvA.

Bijlage 39.

b) Mixed-methods onderzoek naar aansluiting van de Unity peers op de voorkeur van de doelgroep voor het type peer educators.

Er zijn kwalitatieve semigestructureerde interviews gehouden met leden uit de doelgroep die samenvattend inzicht in het perspectief van de doelgroep geven. De informatie die hieruit is vervolgens gebruikt om de kwantitatieve enquête op te stellen

c) Om een antwoord te geven op de hoofdvraag kan er concluderend worden gesteld dat het type alcohol- en drugsvoorlichter een persoon met recreatieve drugservaring en goede sociale gedragsvaardigheden is en een ruimdenkende insteek heeft. De leeftijd van een voorlichter maakt in mindere mate uit, zolang deze genoeg ervaring heeft en geloofwaardig over kan komen met diens kennis. Het lijkt er daarom op dat Unity de peer educators door de peer-methodiek bij benadering goed selecteert naar smaak van de doelgroep, hoewel de leeftijd van de voorlichters nog bespreekbaar is.

5. Tevredenheidsmeting onder evenement organisatoren als samenwerkingspartner

a) Interne rapportage 2017.

Bijlage 42.

b) Tevredenheidsmeting middels kwalitatieve telefonische interviews

c) 12 medewerkers van event organisatoren zijn telefonisch benaderd voor een interview. Allen zijn zeer tevreden over de samenwerking en zouden een inzet van Unity op een event aanraden aan collega organisatoren. De afspraken zijn hielden en de evaluatieverslagen worden op prijs gesteld. Degenen die deze niet ontvangen geven aan dit in de toekomst wel graag te ontvangen.

Het gemiddelde rapportcijfer dat gegeven wordt is een 8,4.

4.2 Onderzoek naar de behaalde effecten – max 600 woorden

Wat is op basis van het beschikbare onderzoek bekend over de behaalde effecten met de interventie?

Beschrijf kort welke onderzoeken zijn gedaan en wat daarvan de uitkomsten waren. Stuur bij het indienen van het werkblad de volledige publicatie van iedere genoemde studie mee.

Beschrijf per onderzoek:

a) De titel, auteurs, organisatie en jaar van uitgave

b) Het type onderzoek, de meetinstrumenten en de omvang van het onderzoek

c) Een samenvatting van de meest relevante uitkomsten met betrekking tot het bereik van de interventie, de gevonden effecten en -indien beschikbaar- de door de doelgroep ervaren effectiviteit en de mate waarin de veronderstelde werkzame elementen daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

n.v.t.

5. Samenvatting Werkzame elementen

Wat zijn de werkzame elementen van deze interventie waardoor de gestelde doelen bij de doelgroep gerealiseerd worden? Geef een puntsgewijs overzicht van de belangrijkste werkzame elementen van de interventie. Denk daarbij aan inhoudelijke en praktische elementen.

Max 250 woorden

- Inzetten van theoretisch goed onderbouwde strategieën:
- Aansluiting bij de doelgroep wat betreft de content en kennisoverdracht; keuzes voor thema's en het taalgebruik
- Middels het inzetten van een kennistest of quizvraag het bewustzijn m.b.t. de eigen kennis en risico perceptie vergroten door een eventueel risico te personaliseren en gebruik te maken van getailorde feedback, direct gevolgd door concrete tips die de intentie om gewenst gedrag te vertonen vergroten..
- Tijdens het contact met de peer educator aandacht besteden aan het mobiliseren van sociale steun voor de gewenste gedragingen.
- Toegankelijk door laagdrempeligheid: door de interventie aan te bieden 'on the spot' en het inzetten van 'peers'.

6. Aangehaalde literatuur

Maak een alfabetische lijst van alle in deze beschrijving aangehaalde literatuur en gebruik hiervoor de APA-normen (variant met kleine letters, zie aanwijzingen in de handleiding).

Ajzen, I. (1988). *Attitudes, personality and behavior*. Chicago: Dorsey Press.

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Bartholomew Eldredge L.K, Markham C.M, Ruiters R.A.C, Fernández M.E, Kok G, Parcel G.S. (2016). *Planning Health Promotion Programs: An Intervention Mapping Approach*. 4th ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Bleeker, AM., Jamin, J. (2003). *Peer Education at Dance Events. 'Unity' Do-it-yourself Guide*. Amsterdam: Jellinek Amsterdam

Bleeker, A., Silins, E., Dillon, P., Simpson, M., & Copeland, J. (2009). The feasibility of peer led interventions to deliver health information to ecstasy and related drug (ERDs) users. NDARC, University of New South Wales

Bolier L, Sannen A, Hasselt N van. (2005). *Handboek Uitgaan en Drugs: Werken aan preventie van riskant alcohol- en drugsgebruik in het uitgaanscircuit*. Utrecht: Trimbos-instituut.

Brug, J., van Assema, P., Lechner, L. (2008) *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering, een planmatige aanpak*. Assen: van Gorcum

Cuijpers P (2003) "Three decades of drug prevention research", *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 10:1, pp. 7–20

Cuijpers, P., Scholten, M. & Conijn, B. (2006) *Verslavingspreventie, een overzichtstudie*. ZonMw

Croes, E., Kuijpers, W., Krul, J., Van Laar, M (2010). *NDM Achtergrondstudie. Hulpvraag bij amfetamine- en ecstasygebruik*. Utrecht: Trimbos-instituut

Fendrich, M., Wislar J.S., Johnson T.P., Hubbell, A. A contextual profile of club drug use among adults in Chicago. *Addiction* 2003;Vol 98(12):1693-70

Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior: An introduction to theory and research*. Reading MA: Addison-Wesley.

Fishbein M, Ajzen I. (2010) *Predicting and Changing Behavior: The Reasoned Action Approach*. New York, NY: Taylor & Francis Group.

Gemeente Den Haag (2011). *Haags Uitgaansonderzoek 2006-2009*. Den Haag: Gemeente Den Haag

Goossens, F.X., Frijns, T., van Hasselt, N.E. & van Laar, M.W. (2013). *Het Grote Uitgaansonderzoek 2013. Uitgaanspatronen, middelengebruik en risicogedrag onder uitgaande jongeren en jongvolwassenen*. Utrecht: Trimbos-instituut.

Goossens, F.X., van Hasselt, N.E. Strategische verkenning uitgaansdrugs 2015, Utrecht: Trimbosinstituut 2015.

Kerssemakers, R., R. van Meerten, E. Noorlander & H. Vervaeke (Eds.) (2008). *Drugs en alcohol: gebruik, misbruik en verslaving*. Houten: Bohn, Stafleu en Van Loghum.

Kok G, Gottlieb, N.H., Peters G-JY., Mullen, P.D., Parcel, G.S., Ruiters, R.A.C. (2016), A taxonomy of behavior change methods: an intervention mapping approach. *Health Psychol Rev*.

Korf D.J., Nabben, T., Leenders, F.R.J. *GHB : tussen extase en narcose*. Amsterdam: Ro-zenberg Publishers, 2002.

Korf DJ, Nabben T, Benschop A. *Antenne 2002, trends in alcohol, tabak en drugs bij jonge Amsterdammers*. Amsterdam: Rozenberg Publishers, 2003.

Krul, J. (2013). Mass gathering Medicine at raves: Incidents and substancerelated emergencies. (Proefschrift). Amsterdam: VU.

Laar, M. van, G. Cruts, J.E.E. Verdurmen, M. van Ooyen-Houben & R.F. Meijer (Red.) (2008). *Jaarbericht NDM 2007; Nationale Drug Monitor*. Utrecht: Trimbos-instituut.

McDonald, J., Roche, M.A., Durbridge, M., Skinner, N. (2003). Peer Education: From evidence to practice. An alcohol and other drugs primer. Adelaide: National Centre for Education and Training on Addiction (NCETA)

McGuire, W.J. (1985). Attitudes and attitude change. In L.K. Bartolomew, G.S. Parcel, G. Kok., N.H. Gottlieb. (2006). Planning Health promotion programmes. An intervention map-ping approach. San Fransisco: Jossey-Bass.

Mellanby, A.R., Rees, J.B. & Tripp, J.H. (2000) "Peer-led and adult-led school health education: a critical review of available comparative research", *Health Education Research: Theory & Practice*, 15:5, pp. 533–545

Milburn K 1995 "A critical review of peer education with young people with special refer-ence to sexual health". *Health Education Research*, 10, pp. 407–20

Nabben, T., Benschop, A. & Korf, D. (2014). *Antenne 2013. Trends in alcohol, tabak en drugs bij jonge Amsterdammers*. Amsterdam: Rozenberg Publishers.

Niesink, R. Farmacologische en toxicologische aspecten van gammahydroxyboterzuur (GHB). *Verslaving* 2009; 5: 50-60.

Niesink, R. (2016). *Acute effecten van ecstasy*. Utrecht: Trimbos-instituut.

Noijen, J. (2005). *Handboek Unity, opzetten en uitvoeren van peer educatie in het uitgaanscircuit*. Rozenberg Publishers.

O'Keefe , D.J. (2002). *Persuasion: Theory and research*. Thousand Oaks: Sage.

Peters, G.J. (2008). Determinants of ecstasy use and harm reduction strategies: Informing evidence-based intervention development. Maastricht: Universiteit Maastricht

Respons (2016). Festival monitor. Binnengehaald 2 september 2017 van <http://www.respons.nl/monitoren-online-databases/festival-monitor-online>

Respons (2016). Factsheet Festivals. Binnengehaald 2 september 2017 van <http://www.respons.nl/monitoren-online-databases/festival-monitor-online>

Rijke, B., de Vries, N. (1995). Peers doen het beter.....! Peer-voorlichting bij jongeren. *Tijdschrift Gezondheidsbevordering*, jrg. 16 nr. 3/4 p. 103-114

Rogers, R.W. (1983). Cognitive and physiological processes in fear appeals and attitude change: A Revised theory of protection motivation. In J. Cacioppo & R. Petty (Eds.), *Social Psychophysiology: A source book* (pp. 153-176). New York: Guilford Press.

Rogers, E. M. (1995). *Diffusion of innovations* (4th ed.). New York: Free Press.

Shiner, M. & Newburn, T. (1996) Young people, drugs and peer education: an evaluation of the Youth Awareness Programme (YAP), London: Home Office Drugs Prevention Initiative 2004;74:252.

Sloane, B., & Zimmer, C. G. (1993). The power of peer health education. *Journal of American College Health*, 41, 241-245.

Tajfel, H. & Turner, J. C. (1986). The social identity theory of inter-group behavior. In S. Worchel & L. W. Austin (Eds.), *Psychology of Intergroup Relations*. Chicago: Nelson-Hall

Ter Bogt, T.F.M., Engels, R.C.M.E. (2005). 'Partying' Hard: Party Style, Motives for and Effects of MDMA Use at Rave Parties. *Substance Use & Misuse*, 40: 1479-1502.

Ter Bogt, T.F.M., Gabhainn, S.N., Simons-Morton, B.G., Ferreira, M., Hublet, A., Godeau, E., Kuntsche, E., e.a. (2012). Dance is the new metal: adolescent music preferences and substance use across Europe. *Substance use & misuse*, 47, 130-42.

Van Dijken, G.D., Blom, R.E., Hené, R.J., Boer, W.H., NIGRAM Consortium. High incidence of mild hyponatraemia in females using ecstasy at a rave party. *Nephrology Dialysis Transplantation*. March 8, 2013. 5.

Van der Gouwe, D. (2014). *Drugs Informatie en Monitoring Systeem. Jaarbericht – Update 2013*. Utrecht: Trimbos-instituut

Van de Wijngaart, G.F., Braam, R., de Bruin, D, Fris, M., Maalste, N.J.M., Verbraeck, H.T. Ecstasy use at large-scale dance events in the Netherlands. *Journal of Drug Issues* 1999;Vol 29(3):679-702.

Van Laar & Ooyen-Houben (2014). *Jaarbericht 2013/2014, Nationale Drug Monitor*. Utrecht: Trimbos instituut, Utrecht.

Van Rooij, A.J., Schoenmakers, T.M. & Van de Mheen, D. (2011). *Nationaal Prevalentie Onderzoek Middelengebruik 2009: De kerncijfers*. Rotterdam: IVO

Vervaeke, H. (2009). *Initiation and continuation: social context and behavioural aspects of ecstasy use*. Amsterdam: University of Amsterdam.

Vervaeke, H, Benschop, A and Korf, D.J.,(2008). Fear, rationality and opportunity: Reasons and motives for not trying ecstasy., *Drugs: education, prevention and policy*,15:4, 350 -364.

Vervaeke, H. (2008). Hfst 9: Stimulerende middelen: ECSTASY, Hfst. 11: Tripmiddelen: Isd en psychedelische paddenstoelen, Hfst. 12: Tripmiddelen: Cannabis en Hfst. 13: het gebruik van overige tripmiddelen. In: R. Kerssemakers, R. van Meerten, E. Noorlander & H. Vervaeke (Eds.). *Drugs en alcohol: gebruik, misbruik en verslaving*. Houten: Bohn, Stafleu en Van Loghum.

Vogels, N. & Van Goor, M. (2015). *Watervergiftiging door gebruik van XTC. Wat is het en hoe kan het worden voorkomen*. Factsheet. Utrecht: Trimbos.

Vreeker, A. (2016) *MDMA-gerelateerde sterfgevallen*. Utrecht: Trimbos-instituut.

Vreeker, A. (2017). *Ecstasygebruik en acute medische hulp. Verkenning van achtergronden van ecstasygebruikers en omstandigheden rond het gebruik*. Utrecht: Trimbos-instituut.

Wijers, L., Croes, E., Valkenberg, H. (2016). *Monitor drugsincidenten: Factsheet 2015*. Trimbos-instituut: Utrecht.

Wijers, L., Croes, E., e.a. (2016) *Kenmerken en klinische gegevens van patiënten met ernstige ecstasyintoxicaties. Analyse van registratiegegevens van de Monitor Drugsincidenten*. Trimbos-instituut: Utrecht.

Witte, K. (1995) Fishing for succes: using the persuasive health message framework to generate effective campaign messages. In E. Maibach & R.L. Parrot (Eds.), *Designing health messages* (pp. 145-166) Thousand Oaks: Sage.

Yacoubian GS, Boyle C, Harding CA, Loftus EA. It's a rave new world: Estimating the prevalence and perceived harm of ecstasy and other drug use among club rave attendees. *Journal of Drug Education* 2003;Vol 33(2):187-96.

Zinberg NE. *Drug, set, and setting : the basis for controlled intoxicant use*. New Haven: Yale University Press, 1984

